

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับความเป็นกลาง : วิเคราะห์กรณีอาเซียน

นางสาวอุตรา อมรฉัตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๒

006648

THE NEUTRALIZATION OF SOUTHEAST ASIA : AN ANALYSIS OF ASEAN

Miss Utara Amornchat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Political Science

Department of International Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับความเป็นกลาง: วิเคราะห์
กรณีอาเซียน

โดย

นางสาวอุตรา อมรัตน์

ภาควิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีนิตา ไกรฤกษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

Sudanya Sumantra
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคินธุ์ มุขนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Prasanna Sumantra
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กุสุมา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

Sudanya Sumantra
..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ชูโต)

Uthairat Kongsom
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีนิตา ไกรฤกษ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	เอเซียตะวันออกเฉียงใต้กับความเป็นกลาง: วิเคราะห์กรณีอาเซียน
ชื่อนิสิต	นางสาวอุตรา อมรฉัตร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วินิตา ไกรฤกษ์
ภาควิชา	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
ปีการศึกษา	๒๕๒๒

บทคัดย่อ

การศึกษาเกี่ยวกับความเป็นกลางของเอเซียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นการวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ของข้อเสนอกำหนดเอเซียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นกลางของมาเลเซีย ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๙๐-๑๙๙๕ โดยผู้เขียนมีความเห็นว่า ข้อเสนอนี้มีลักษณะแตกต่างจากข้อเสนอเกี่ยวกับความเป็นกลางอื่น ๆ คือ เป็นข้อเสนอซึ่งเกิดจากความคิดริเริ่มของประเทศภายในภูมิภาคครั้งแรก เพื่อที่จะหาทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงระหว่างประเทศของภูมิภาคนี้ทั้งหมดรวมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้เอเซียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งภูมิภาคเป็นอิสระจากการแทรกแซง และการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจ ปลอดภัยจากความตึงเครียด โดยการรับประกันความเป็นกลาง เอกอกราช และบูรณภาพแห่งดินแดนอย่างเป็นทางการจากมหาอำนาจ ๓ ประเทศคือ สหรัฐอเมริกา สหภาพโซเวียต และสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในการศึกษาได้อธิบายให้เห็นถึงปัญหาความเป็นกลางของเอเซียตะวันออกเฉียงใต้ ท่าทีของประเทศต่าง ๆ ในเอเซียตะวันออกเฉียงใต้ และท่าทีของประเทศมหาอำนาจต่อข้อเสนอกำหนดเอเซียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นกลาง ผลของการศึกษาค้นคว้าปรากฏว่า ตามข้อเสนอของมาเลเซียที่กำหนดให้เอเซียตะวันออกเฉียงใต้เป็นกลาง ภายใต้การรับประกันของมหาอำนาจอย่างเป็นทางการ หรือที่มาเลเซียเรียกว่า

เขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพ และความเป็นกลางนั้น ยังคงเป็นแนวความคิดที่เกิดขึ้นเร็ว
 เกินไป ข้อเสนอที่ยังขาดการสนับสนุนของประเทศมหาอำนาจ ทั้งนี้เพราะการเข้าผูกพัน
 ตามสนธิสัญญาอย่างเป็นทางการ ซึ่งจะทำให้ความเป็นกลางของเอเชียตะวันออกเฉียง
 ใต้ได้รับการรับรองนั้น เทียบเท่ากับการจำกัดอิสรภาพในการดำเนินการต่าง ๆ ของมหา
 อำนาจ ขณะเดียวกันประเทศต่าง ๆ ในกลุ่มอาเซียน และประเทศสังคมนิยมในอินโดจีน
 รวมทั้งพม่า ต่างก็ยังไม่เห็นว่าเสรีภาพของตนจะต้องถูกจำกัด

ในทัศนะของผู้เขียน รูปแบบของความเป็นกลางที่เป็นไปได้มากที่สุด
 ขณะนี้คือแบบ "self-neutralization" อันเป็นรูปแบบของความเป็นกลางถาวร
 ซึ่งประเทศประกาศเจตนารมณ์ที่จะเป็นกลางของตนเอง ขณะที่รูปแบบของความเป็น
 กลางในลักษณะนี้ยังขาดการรับประกันความเป็นกลางของมหาอำนาจอย่างเป็นทางการ
 ความเป็นกลางในรูปแบบนี้ก็อาจเป็นไปได้ ถ้ามหาอำนาจให้การรับรองการประกาศความ
 เป็นกลางด้วยตนเองนี้

Thesis Title   **The Neutralization of Southeast Asia: An
Analysis of ASEAN**

Name   **Miss Utara Amornchat**

Thesis Advisor   **Assistant Professor Vinita Krairiksh, Ph.D.**

Department   **International Relations**

Academic Year   **1979**

Abstract

This thesis is an analysis of the feasibility of the Malaysian proposal for the neutralization of Southeast Asia, covering the period from 1970 to 1979. The author feels that the proposal is unique in the sense that it was initiated by a country within the region itself in order to find a solution to the intra-regional security problems. The main goal of the proposal is to make the entire region of Southeast Asia free from any form of interference and competing interests of the Major Powers, free from tensions, through the guarantee of neutrality, independence and territorial integrity by the three Major Powers, the United States of America, the Soviet Union and the Peoples' Republic of China.

This thesis explores the problems of neutralization of Southeast Asia, the various attitudes of Southeast Asian countries and of the Major Powers involved in the proposal.

The finding of the study is that the Malaysian proposal for the neutralization of Southeast Asia under the Major Powers' formal guarantee or what Malaysia calls the Zone of Peace, Freedom and Neutrality is still a premature concept. It lacks the support of the Major Powers since by committing themselves to a formal treaty by which the neutrality of Southeast Asia is recognized, their freedom of maneuver will be limited. At the same time, the ASEAN countries, the socialist countries of Indochina and Burma do not feel that their freedom of action should be limited.

In the author's view, the most feasible form of neutralization is "self-neutralization" which is a form of permanent neutrality, whereby a given country declares by its own free will to become neutral. While this form lacks the formal guarantee of the Major Powers, it can be feasible if the Major Powers recognize the self-proclaimed neutrality.

กิติกรรมประกาศ

ในการเขียนวิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนได้รับคำแนะนำและตรวจแก้ไขจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร. กุสุมา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ประธานกรรมการ ศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ชูโต กรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตา ไกรฤกษ์ กรรมการและอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย จึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คุณภราดา บุรณศิริ ผู้อำนวยการกอง กองวิเทศสัมพันธ์ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้เขียน ที่ได้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณ คุณเสาวรส กาญจนภูมิ แห่งกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูตมาเลเซีย และสิงคโปร์ ที่ได้ยืมตำราทางวิชาการและเอกสารทางราชการต่าง ๆ ที่มีคุณค่า และขอขอบคุณพี่ เพื่อนและน้องทุกคน ซึ่งไม่ได้กล่าวนามไว้ในที่นี้ที่มีส่วนช่วยเหลือในหลาย ๆ ด้าน อันเป็นผลให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จ บรรลุผลไปโดยความดี

ท้ายที่สุดผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณพ่อแม่และแม่ที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน ทั้งกำลังกายและกำลังใจ ตลอดจนอุปการะมาตลอดการศึกษา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
บทที่	

๑. บทนำ.....	๑
๒. ปัญหาความเป็นกลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.....	๔
๓. ทาที่ของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.....	๒๔
๔. ทาที่ของประเทศมหาอำนาจในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.....	๓๕
๕. แนวโน้มและดูทางในอนาคตของความเป็นกลางของ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้.....	๑๑๐
๖. บทสรุปและขอเสนอแนะ.....	๑๑๔
บรรณานุกรม.....	๑๑๗
ภาคผนวก.....	๑๒๔
ประวัติ.....	๑๖๒